

هیچی هیج و خوۆشتن

● ئەوانەى لەدوای دوو جەنگی جیهانییەوه یاخیدەبن و تا قوولایی قوولاییەکان بیهۆدەدەبن بە ژیان، لەووەیە کە بۆچی خودا لایەك لەم دنیاىە ناکاتەوه کە دروستیکردوه، مرۆف مرۆفی قێکردو "خودا" نایەتە دەنگ، بەلام یاخیوونی ئیئەو بیئومیدی و تورەیی و جیئوو نازارە کاغان لەوهدایە؛ بۆچی دەسەلاتی کوردیمان دروستکردو ئەمەرۆ تەنھا نازار لە سیبەریدا دەچینیئەوه؟! هەموو یە کپارچە بیر لەوه دەکەینەوه.

دایکم دەستلەسەرئەژنۆ دادەنیشت و دەچوو بە خەیلداو لیمدەپرسی؛ بیر لە چی دەکەیتەوه؟! ئەو دەبیوت "هیج"، هەر ئەم "هیج"ەش بوو وایکرد ئەلبیر کامۆ بکاتە فەیلەسوفی "پوچی"، ئەم بیرکردنەوهیە بەسەر هەمووماندا هاتوو و بیرمان لە "هیج" کردووەتەوه، بەلام لەمەرزى ولاتەکەى مندا "هیجىكى تر" هەیه کە هەموومانى وێرانکردوو و وێرانتریشى دەکات، ئەوه نییە هەموومان لەبەر هیجپوچی ژيانى مەملەکەت هەلدین و سیاسەتى "تەنھا لیرە مەبە لە هەر شوێنیک دەبیوت لیرە باشتر" گرتوووەتەبەر، ئەوهشی ناچیتەدەر، ئەوا دەمیکە ژيان کوشتوویەتى یان راستر دەسەلات کوشتوویەتى، لەبەرئەوه ژيانى ئیئە بووئە دوو جار "هیج" لە نەتوانیندا، لەوهش زیاتر خەریکە "خوۆشتن" دەبیئە دەروازەیهکی تری هەلھاتن، تەنھا لە مانگیکدا لە هەلەبجە دوو گەنج خوۆیان کوشت، چ کارەساتیکە ژینگەیهك خوۆشتن بەرھەمھێنیت؟! ئیتر لیرەدا دەبیوت بوەستین، دەبیوت ئیئەو دەسەلات پیکەوه لەم پرسە تازەیه رامین. هیجى ناسایی و پوچگەرایى فەیلەسوفەکان، بیرکردنەوهیە لە کۆتایی و قوولى ژيان لە کۆتاییەکەیدا، بەلام هیجى گەنجان و جەماوەرى بیئەرهتانی ئیئە لەوهدایە بەر لەوهی ریگەى ژيان سەرەتاکانى بیرین، هیجىكى نزیك دیتە پێشمان، بەر لەوهی ئەنجامى هەموو تواناکان بکاتە هیج وەك ئەوهی "پوچگەراکان" بنایى لەسەر دەکەن، ئیئە هیجمان لە توانادا نییە هیج بکەین، هیجى ئیئە "ناومیدی" و "رەشینی" یەکی قوولە لە سەرەتای ساوایی ژیاغاندا یە ئەك ئەنجامى ژيان کە سەراپای تەنیوین.

بۆ چەند سالیئە ئەنجامى پوچى و هیجیەکانى دەسەلاتمان لیۆ دەرکەوت و دەرنەنجامەکەشى چەندین خوۆیشاندان و تورەبوون و شکاندنى موقەدەسەکانى لیکەوتەوه، بەلام دەسەلات هەر نەهاتەوه هۆش خوۆى، خەویك ئەك لە بیئاگاییدا، بەلكو لەوهی نەیهویت لەو خەوه خوۆشە بەئاگاییت کە لە خەویدا هەموو گیرفانەکانى دنیاى بریوه و لەسەر کەشکەلانى خەزینەى جەماوەر دانیشتوو و لە دنیا دەخوات، ئەمە خەوی قوولى دەسەلات و بەرپرسانە، بۆیە نایانەویت لەو بەهەشە بیئە خوۆی. چاك دەزانن تەنھا تیلەچاویکیش لە جەماوەر برین، ئەوا دەبیوت لەسەر حسابى خەوی پارەخواردنەکیان بیئ، چونکە ئەوهی جەماوەر دەیهویت بریتییە لەوهی "ئەوهی لای ئەوانە، لیان بەسەرئیتەوه".

ئیئە بە نووسینی هیمانەو مانگرتن و یاداشتەکانى پەرلەمان و حکومەت، هەموو ریگایەکمان تاقیکردەوه، (دەسەلات) ئیئە هەر فەرماۆشان کردین و نەتانکرد بۆ جاریکیش یاداشتیکمان بخوۆینەوه و لایەك بە رووی خواستەکاندا بکەنەوه، کە تورەش بووین و هاتینە سەر شەقام، تەقەتان لیکردین و لیئان کوشتین و ئەوهش کە مایەوه، بوویە خائین و گێرەشیوین و بە کریگیارو.

بۆیە بە دەسەلات دەلیین؛ گەر خوۆیشاندانمان نەکرد بۆ ئەمسال، ئەوا بەرپرسەکان و دەسەلات شین بگێرن و بگرن بەسەر پۆستەکانیاندا، چونکە ئەنجامەدانى خوۆیشاندان لەوهوه نییە کە ئیئە لوتفتان نواندوو و خزمەتتان کردوون، نا بگرە لەوهدایە کە جارن خوۆشەویستیمان هەبوو بۆ نیشتمان و ئومیدمان هەبوو لە چاکسازى، بەلام ئەمجارە بیئومیدی و دلرەقى ئیئە گەشتە رادەیهك نەیهینە سەر شەقام و گەشتوینەتە دوورپانى دوو هیج کە ژيان لیرە نەماییت، خوۆ گەر شارەوانى و تەواوی مۆنۆمێنت و دەزگاگانمان سووتاندو رژاينە سەر شەقام و دنیامان تیکدا، ئەوا شایى بگێرن، چونکە هیشتا بە ئومیدین بەم ولاتە کە نەفەسیك مابیت بۆ گۆران.

لیرەوه لە نازارى سەدان رۆحى بریندارى ئەم ولاتەوه کە بە نازارى نیشتمانیكى جوانەوه، تالانەوه و ئەنجامىكى هیجیان وەرگرتەوه، پیوست دەکات بە دەسەلات و خودا بلین "دۆستی دوینی ئەى ئەوهی دەنگمان پیدایت، پەشیمان لە خوۆمان ئەك لە توۆ، توۆش خودایە لیئمان بورە ئەمانەمان هەلبژارد، ئیئە نەمانزانى توۆ فەرمووتە ﴿هەر کەسیك گەندەلییەك لە دنیادا بلاوکاتەوه، وەك ئەوه وایە هەموو دنیاى کوشتیبت﴾، ئیئە نەمانویست کەس بکوۆین و پالپشتی گەندەلەکان بێن، کەچی خوۆیان نکولی لیئاکەن و شانازی پیئەدەکەن".